

SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ PROGRAMŮ NOVA A NOVA 2 PŘED VOLBAMI DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU V ROCE 2019

Volby do Evropského parlamentu se konaly v České republice v pátek 24. a v sobotu 25. května 2019 v rámci celoevropských voleb do Evropského parlamentu. Oblast objektivního a vyváženého informování je dlouhodobě ve středu zájmu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“). Na předvolební a volební období je pak vždy kladen speciální důraz. Rada dohlíží na to, zda vysílání nejen těch nejvýznamnějších celoplošně vysílaných rozhlasových a televizních programů, ale i vybraných regionálních, bylo v souladu se zákonem o vysílání, resp. nenarušilo objektivní a vyvážený přístup ke kandidujícím subjektům.

Zatímco předvolební vysílání vybraných regionálních programů bylo monitorováno analytiky Úřadu Rady, analýzy celoplošně vysílaných televizních a rozhlasových programů zpracovala pro Radu výzkumná agentura FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r.o. (dále jen „Focus“), která vzešla z výběrového řízení proběhlého prostřednictvím vyhlášení zakázky malého rozsahu.

Předmětem zadání pro agenturu Focus bylo vypracovat kvantitativně-kvalitativní analýzy vybraných pořadů vysílaných v předvolebním období konkrétně na programech České televize, NOVA, Prima, Televize Barrandov, Seznam.cz TV, Českého rozhlasu, Frekvence 1 a Rádia IMPULS. Hlavním sledovaným cílem bylo posoudit, zda na monitorovaných programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování. Dílčími cíli analýzy bylo poskytnout informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání dán jednotlivým kandidujícím subjektům, a s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech byly tyto subjekty prezentovány. Analýza se zaměřila rovněž na to, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti.

Na tomto místě předkládáme hlavní zjištění analýzy agentury Focus týkající se předvolebního vysílání programů NOVA a NOVA 2. Monitoringu byly podrobeny běžně vysílané zpravodajské, publicistické a diskuzní pořady i pořady s předvolební dramaturgií. Konkrétně se jednalo o tyto relace:

- **Televizní noviny** (NOVA, 23. 4. 2019 – 24. 5. 2019)
- **Střepiny** (NOVA, 28. 4., 5. 5., 19. 5. 2019)

- **Snídaně s Novou** (NOVA, 24. 5. 2019)
- **Eurovolby** (NOVA 2, 22. 5. 2019)

Výsledky analýzy konstatovaly, že vysílání všech těchto pořadů v předvolebním období bylo v souladu se zákonem o vysílání. Informace o volbách byly divákům zprostředkovávány především prostřednictvím hlavní zpravodajské relace Televizní noviny. Ta kontinuálně informovala jak o nadcházejících volbách (volebních kampaních, kandidujících subjektech, organizaci voleb), tak o mimovolebních vnitropolitických i vněpolitických událostech. V rámci volební, ale i mimovolební agendy, informovala relace téměř výhradně o subjektech zastoupených v Poslanecké sněmovně, přičemž v celku dominovaly zmínky tematizující hnutí ANO, což odpovídá jeho postavení nejsilnějšího vládního subjektu. Kontext referencí o kandidujících subjektech byl povětšinou neutrální. Zpravodajská relace se vyhnula návodnému rámování kandidujících subjektů i Evropské unie.

Publicistický pořad Střepiny se zabýval volbami do Evropského parlamentu zvláště v jednom analyzovaném speciálním vydání, jež bylo věnované problematice Evropské unie. I tato relace prezentovala z kandidujících subjektů zejména ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, jelikož volby tematizovala především optikou vnitropolitických poměrů. Žádný z analyzovaných příspěvků nebyl z hlediska zákona o vysílání problematický.

Analýze byl podroben i jeden díl pořadu Snídaně s Novou, vysílaný v den začátku voleb, ve kterém byly volby tematizovány živě přímo z Bruselu. Dramaturgie pořadu kladla důraz zejména na informativní složku a částečně potlačila jinak zábavný formát pořadu. Analýza zjistila, že některé informace o Evropské unii byly předkládány v proevropských či prounijních rámcích. Naproti tomu eurokritická, resp. euroskeptická perspektiva zde prezentována nebyla. Analytici konstatovali, že poněvadž euroskeptická agenda má ve společnosti i politické oblasti své zástupce, měla by mít v pořadu také své zastoupení. Na porušení zákona o vysílání ale v závěrech analytici neukázali. Patrně proto, že pozitivní rámování Evropské unie nebylo v žádném z případů současně spojováno s žádným kandidujícím subjektem a právě v kontextu reprezentace kandidujících subjektů nebyla zjištěna žádná záměrná či systematická preference některého z nich. Pokud by Rada měla zájem věc prošetřit, může provozovatele požádat o vysvětlení. (Pak by bylo dodatečně na základě rozpravy připraveno příslušné usnesení.)

Posledním analyzovaným pořadem byla předvolební debata Eurovolby 2019. V debatě vystoupili lídři kandidátek politických stran a hnutí zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Struktura hostů pořadu ani jeho dramaturgie neukázaly na možné porušení zákona o vysílání.

V souvislosti se všemi pořady zaznamenala analýza několik formálních a méně závažných pochybení jako např. chybějící, nepřesné či nedostatečné informace o prezentovaných výzkumech veřejného

mínění či kandidujících subjektech. Uvedené nedostatky byly analytiky vyhodnoceny jako technicko-formální či profesně-rutinní a nelze je chápat jako porušení zákona o vysílání.

Návrhy usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou zpravodajských a publicistických pořadů odvysílaných na programech NOVA a NOVA 2 provozovatele TV Nova s.r.o. v období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

Listopad 2019

ANALÝZA VYSÍLÁNÍ

NOVA

PŘED VOLBAMI DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU V ROCE 2019

Objednatel: Česká republika – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
Zpracovatel: FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o.

OBSAH

1. ZADÁNÍ ANALÝZY.....	5
2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA.....	6
2.1 Mediální obraz.....	6
2.2 Mediální rámce.....	6
2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení	8
2.4 Výzkumné otázky.....	10
2.5 Soubor, analytická jednotka a použité metody.....	10
2.6 Metody analýzy dat	11
2.6.1 Kvantitativní analýza.....	11
2.6.2 Kvalitativní analýza	12
2.7 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři	13
3. ANALYTICKÁ ČÁST.....	14
3.1 Vybrané zpravodajské a publicistické pořady programu Nova a jejich analýza.....	14
3.1.1 <i>Televizní noviny (TN)</i>	155
3.1.1.1 Reprezentace EU a voleb do EP.....	155
3.1.1.2 Reprezentace kandidujících subjektů.....	17
3.1.1.3 Reference o kandidujících subjektech.....	188
3.1.1.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich reprezentantů.....	20
3.1.1.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení.....	22
3.1.2 <i>Střepiny</i>	244
3.1.2.1 Reprezentace EU a voleb do EP.....	244
3.1.2.2 Reprezentace kandidujících subjektů.....	255
3.1.2.3 Reference o kandidujících subjektech.....	255
3.1.2.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů.....	266
3.1.2.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení.....	277
3.1.3 <i>Snídaně s Novou: Eurovolby 2019</i>	288

3.1.3.1	Reprezentace EU a voleb do EP.....	288
3.1.3.2	Reprezentace kandidujících subjektů.....	299
3.1.3.3	Reference o kandidujících subjektech.....	299
3.1.3.4	Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů.....	30
3.1.4	Zpravodajské a publicistické pořady programu Nova: dílčí shrnutí.....	322
3.2	<i>Diskusní pořady programu Nova</i>	333
3.2.1	Eurovolby 2019.....	333
3.2.1.1	Kvalitativní analýza profesních pochybení.....	366
4.	HLAVNÍ ZÁVĚRY.....	377
5.	LITERATURA.....	39
9		

1. ZADÁNÍ ANALÝZY

Objednatel RRTV formuloval základní požadavky pro předloženou analýzu následujícím způsobem (článek 1, Předmět smlouvy):

A) „Vypracování kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy“.

Výsledkem analýzy (...) „bude posouzení, zda ve sledovaných rozhlasových a televizních programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování“.

B) Analýza

- a) poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech (výstupy musí být vztaženy jak obecně ke zpravodajství a publicistice, tak k jednotlivým cyklickým řadám pořadů, a v odůvodněných případech, které vyplynou z analytického zpracování, případně k jednotlivým pořadům);
- b) poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti, resp. zda ve vysílání nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidujícímu subjektu (při odhalení takových prvků je nutno je popsat a zasadit do vysvětlujících kontextů);
- c) umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů (při odhalení pochybení je nutné tento nedostatek popsat, zasadit do vysvětlujících kontextů a adekvátně argumentačně podložit).

Analýza je strukturována do tří základních částí. Po expozici (a) teoreticko-metodologických východisek následuje (b) analytická část, rozdělená do několika podkapitol věnovaných samostatně zadaným pořadům, (c) zjištění analýzy shrnují hlavní závěry, které v několika stručných tezích odpovídají na otázky formulované objednatel. Jinými slovy, předložená analýza poskytuje datové podklady, které by měly posloužit RRTV ČR k informovanému zodpovězení otázky, zda analyzované pořady jako celek, i jednotlivě, respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, respektive zda dodržovaly zásady objektivního a vyváženého informování.

Na základě zadání RRTV byly analýze podrobeny následující pořady odvysílané Novou ve zvoleném období:

- Televizní noviny
- Střepiny
- Eurovolby – Snídaně s Novou
- Eurovolby 2019 (Nova 2)

2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Mediální obraz

Základní teoretické předpoklady analýzy vycházejí z koncepce **mediálního obrazu**, respektive ze zákonitostí, které determinují jeho formování. Pro mediální obraz je určující to, že reprezentuje abstraktní kvalitu nebo ideu, která vznikla na základě určité manipulace se symboly, respektive znaky do komplexnějších komunikátů (například zpráv, reportáže či komentáře apod.), které vždy více či méně preferují, jak by mohli/měli mediální konzumenti daný obsah číst. Mediální obraz má povahu typifikovaného, zjednodušeného symbolu či přesněji znakové sestavy, která reprezentuje konkrétní objekty a události, do kterých se promítají představy, postoje, názory a zkušenosti jak jejich tvůrců, tak i konzumentů (Volek, 2013). Teorii mediálního obrazu tak budeme v naší analýze používat k výkladu procesu rekonfigurace a remediace zdánlivě snadno uchopitelné reality do podoby zpravodajsko-publicistických komunikátů.

Mediální obraz kandidujících subjektů jsme operacionálně definovali jako výsledkem synergického působení dvou dílčích tematických prvků (subagend):

(a) reprezentace předvolební aktivity kandidujících subjektů (aktérů) z pohledu jejich vlastní (před)volební aktivity (například tiskové konference, předvolební mítinky, prezentace volebního programu apod.), (b) reprezentace kandidujících subjektů/aktérů, která netematizuje jejich (před)volební chování, ale odráží jejich běžnou nevolební (parlamentní, stranickou, vládní) politickou aktivitu. V ideálním případě tak reprezentoval mediální obraz kandidujících subjektů souhrn jejich volební a mimovolební reprezentace. Často ale byl jen výsledkem reprezentace jejich mimovolebních aktivit.

2.2 Mediální rámce

Mediální obraz tvoří vedle dílčích kvantitativně zachytitelných atributů reprezentovaných subjektů (v daném případě politických stran a hnutí, respektive jejich představitelů) i způsob jejich zarámování, které příjemce, více méně bez jeho vědomí k dekódování, o kterém se domnívá, že je jeho svobodným produktem. Jde de facto o meta-komunikativní součást procesu transformace události (event) do zpravodajského obsahu (news), v jehož rámci dochází k determinaci recepčního chování příjemce obsahu. Entman (1993) vychází z toho, že zarámovat nějakou událost „*znamená vybrat některé aspekty vnímané reality a zvýznamnit je v komunikovaném textu takovým způsobem, aby prosazovaly určitou definici problému, kauzální interpretaci, morální hodnocení a/nebo doporučení*“ (Entman, 1993).

V předložené analýze chápeme mediální rámcování jako meta-komunikativní úroveň komunikace (Bateson, 1954, Van Gorp, 2005), která vede mediální konzumenty k tomu, jak mají číst a hodnotit zpravodajské a publicistické obsahy. Jinými slovy, rámce poskytují členům publika návod k tomu, jak využít vlastní zkušenost (Goffman, 1974) tak, aby dávala smysl recipovaným mediálním obsahům. Mediální rámce tak umožňují redukovat komplexní realitu a vytvářejí de facto schémata sloužící k její interpretaci.

Svou roli zde hraje i vlastní mediální zpravodajský provoz, který činí z rámců výsledek konkrétních sociálních a rutinizovaných procesů, k nimž se individuální jednání novináře vztahuje (Vliegthart, van Zoonen 2011: 105). Jinými slovy, rámce v tomto smyslu propojují témata a problémy, respektive určují, která témata k sobě patří, a kdy je vhodné je použít. V analýze vycházíme zvláště z předpokladů Todda Gitlina (2003), který chápe mediální rámce jako interpretační vzorce sloužící rutinní organizaci mediální reality, již prezentuje příjemcům postrádajícím přímou zkušenost, jako přirozenou. Jde o vodítka, nápovědi čtenářům, divákům, posluchačům, jak mají interpretovat a hodnotit dané obsahy. Bateson (2006) i Goffman (1974) se shodují v tom, že interpretační rámec určuje definici situace i lidskou reakci na ni. Persuazivní efektivita mediálních rámců byla opakovaně experimentálně potvrzena (Kahneman, Tversky 1984; Iyengar, Kinder 2010).

Identifikace, popis a analýza mediálních rámců byla využita pro finální odpověď na základní otázku, zda byla dodržena kritéria objektivity a vyváženosti. Soustředili jsme se proto na proces zvýznamňování nebo naopak potlačování relevantních informací, postojů a hodnot, které mohlo vést k favorizaci nebo defavorizaci kandidujících subjektů.

Vzhledem k zadané předvolební agendě jsme analyzovali vybrané obsahy i za pomoci dvou typů tematicky příslušných rámců: (a) první se týkal rámování Evropské unie, druhý (b) rámování vztahu kandidujících subjektů k EU.

A/ BINÁRNÍ RÁMOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE

1/ PROEVROPSKÝ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud příspěvek napovídal konzumentům, jak mají vnímat EU a poskytoval jim argumenty, proč je třeba přijímat ji pozitivně.

2/ PROTIEVROPSKÝ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud příspěvek napovídal konzumentům, jak je třeba vnímat EU a poskytoval jim argumenty, proč je třeba vnímat ji negativně.

B/ RÁMOVÁNÍ VZTAHU KANDIDUJÍCÍCH SUBJEKTŮ K EU

1/ NEUTRÁLNÍ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud nebyl ve sdělení přítomen explicitní argumentovaný postoj, proč je třeba kandidaturu politického subjektu/kandidáta preferovat/odmítnout.

2/ PROEVROPSKÝ RÁMEC KANDIDUJÍCÍHO SUBJEKTU byl kódován, pokud příspěvek napovídal konzumentům, proč mají kandidáta/kandidující politický subjekt, a/nebo jeho ideje preferovat před ostatními. Uváděl, v čem spočívají jeho přednosti jako potenciálního europoslance. Toto rámování mohlo být záměrné i nezáměrné, mohlo být realizováno zvukem, resp. verbálně a/nebo obrazem.

3/ PROTIEVROPSKÝ RÁMEC KANDIDUJÍCÍHO SUBJEKTU byl kódován, pokud příspěvek napovídal konzumentům, proč nemají kandidáta/kandidující politický subjekt, a/nebo jeho ideje preferovat. Uváděl, v čem spočívají jeho slabiny z pohledu výkonu funkce europoslance. Toto rámování mohlo být záměrné i nezáměrné, mohlo být realizováno zvukem, resp. verbálně a/nebo obrazem.

2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení

V analýze jsme se primárně zaměřili na posouzení vyváženosti a neutrality, respektive nestrannosti odvíšlaného obsahu. Cílem bylo identifikovat případné de/favorizační editoriální postupy, které se dotkly jak kandidujících politických stran, tak jejich představitelů. Favorizaci či defavorizaci chápeme v rovině explicitní i implicitní jako pozitivní/negativní hodnocení vztahující se na analyzované subjekty, v našem případě politické strany, respektive osobnosti-kandidáty, jejich aktivity či ideje. Zaměřili jsme se tak na analytický popis editoriálních praxí konkrétních novinářů, které se přímo i nepřímo podílely na formování mediálního obrazu kandidujících subjektů.

Zpravodajství a publicistika jako specifické nástroje popisu společenských procesů jsou determinovány určitými normativními očekáváními, která na ně klade laická, ale i odborná veřejnost. Tato očekávání mají často povahu intuitivních, nepříliš strukturovaných představ, které bývají zastřešovány pojmem objektivity.

Normativní koncepce mediální (žurnalistické) objektivity vychází z předpokladu, že je jí možné dosáhnout, nebo se tomuto normativnímu horizontu alespoň přiblížit. Posuzujeme-li míru novinářské objektivity, vždy de facto hodnotíme, jakým způsobem novináři shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. Vycházeli jsme z takového pojetí žurnalistické objektivity, které akcentuje:

- a) poskytování **dostatečně širokého spektra názorů** na mediovanou problematiku,
- b) poskytování **rovnocenného prostoru** zastáncům jednotlivých názorových proudů či politických stran a veřejných institucí.

Analýza pracuje s operacionálním vymezením dvou klíčových kategorií:

- a) **profesní (žurnalistické) objektivitu**, chápané jako teoretický, ideálně typický koncept, který poslouží k posouzení, zda byl dodržen zákon, resp. ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.
- b) **editoriální (žurnalistické) vyváženosti**, kterou budeme chápat jako kvantitativně analyticky popsatelné chování zpravodajských médií ve vztahu k předmětu zadané analýzy – reprezentace politických subjektů v předvolební kampani.

Oba koncepty představují v české mediální legislativě, respektive v různých podzákoných normách a kodexech, klíčová kritéria, podle kterých bývá posuzováno chování domácích médií. Možnosti jejich měření, respektive objektivizace, jsou dlouhodobě diskutovány a často zpochybňovány, a to jak z pohledu teoretického, tak i metodologického.

Hledání co nejpřesnějšího vymezení obou kategorií je předmětem dlouhodobého sporu, který se v zásadě týká otázky, do jaké míry je metodologicky korektní normativně měřit objektivitu symbolicky konstruovaných, tedy vždy subjektivně zatížených lidských komunikátů. Tato diskuse de facto neskončila, respektive oba tábory – skeptický i normativistický – stojí na svých pozicích, a výsledkem tohoto stavu je kompromisní akceptace obou kategorií v mediální legislativě. Tento stav se ostatně projevuje nejen v domácí mediální legislativě, která de facto

nenabízí dostatečně přesné operacionální definice, podle kterých by bylo možné systematicky a opakovaně posuzovat naplnění obou kritérií.

Jinými slovy, domácí mediální legislativa nechává formulaci operacionálních definic obou kategorií na konkrétní analýze, a to s vědomím, že objektivita (zvláště ta žurnalistická) představuje ve společenských vědách cosi velmi těžko uchopitelného, respektive situačně podmíněného. I v naší analýze tak budeme využívat obě operacionální definice objektivit a vyváženosti ve vazbě na podmínky určené Zadávací dokumentací, respektive strukturou výběrových souborů.

Pro každou analýzu testující naplňování kritérií objektivit a vyváženosti znamená absence předem daného vymezení nutnost, aby si operacionální definici formulovala ad hoc, a to vzhledem k dané agendě, typu pořadů apod. Tato volnost sice zpochybňuje striktně objektivistický, pozitivistický předpoklad univerzální srovnatelnosti použitých měřících nástrojů, má ale své opodstatnění v tom smyslu, že umožňuje vyhnout se mechanické volbě indikátorů a poskytuje prostor pro tvůrčí, zkušenostně založenou tvorbu operacionálně adekvátních indikátorů. To ale současně vede k tomu, že každá podobná analýza pracuje vždy s poněkud odlišným teoretickým i metodologickým instrumentáři, respektive s jeho aplikací.

Žurnalistická objektivita bývá chápána v tomto smyslu jako rutinní novinářská praxe, která umožňuje odrážet reprezentovanou skutečnost zveřejňováním:

- a) všech relevantních,
- b) věcně správných a
- c) nezkrácených (tj. úplných) informací, jež
- d) musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena fakta od názorů.

Různí autoři rozlišují ne zcela totožná kritéria objektivit, ale v zásadě se shodují v tom, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení:

- a) faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a
- b) nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

Pro cíle této analýzy jsme využili Westerstahlovu (1983) definici, kterou jsme modifikovali tak, aby ji bylo možné aplikovat na analýzu zadaného obsahu. Westerstahl nahlíží na objektivitu z pohledu **faktičnosti a nestrannosti mediálního výstupu**. V prvním případě bývá posuzována *pravdivost, informativnost a relevance obsahu*, které nelze testovat jinak než komparací a pozorováním v terénu. Jakkoliv jsou možnosti tohoto „testování reality“ obecně omezené, jak ukázaly studie GUMG (Eldridge, 1993; Philo, 1995), pokusili jsme se v kvalitativní části zachytit, popsat a vysvětlit podstatu případných:

- a) informačních zkreslení,
- b) nezáměrných věcných pochybení,
- c) záměrných manipulativních propagandistických či dezinformačních praxí.

Kvantitativní analýza se tak soustředila na:

a) **vyváženost**, respektive proporcionální zastoupení politických stran, hnutí, koalic a kandidátů z pohledu vybraných zpravodajských a publicistických pořadů,

b) **žurnalistické rutinní postupy** užívané ve zpravodajství a publicistice při **vytváření obrazů** kandidujících politických stran či hnutí a jejich představitelů.

2.4 Výzkumné otázky

Analýza věnovala pozornost tomu, **do jaké míry byl kandidujícím subjektům umožněn srovnatelný přístup do vysílání**: (a) formou **přímého zprostředkování** jejich komunikačního jednání, (b) a/nebo formou **institucionalizace** jejich postojů a názorů s cílem identifikovat případné de/favorizace kandidujících subjektů nebo idejí, které komunikovaly.

Analýza tak zodpoví následující otázky:

Kvantitativní analýza:

- I. **Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?**
- II. **Byl obraz politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, nestranné editoriální praxe?**
- III. **Do jakých interpretačních rámců vkládaly vybrané pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?**

Kvalitativní analýza:

- I. **V čem spočívala případná de/favorizace mediálního obrazu kandidujících subjektů?**
- II. **Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?**

2.5 Soubor, analytická jednotka a použité metody

Analýza bude prezentovat výsledky vyčerpávajícího šetření. Nebude tudíž využita žádná z výběrových procedur, analyzovány budou všechny zadané pořady, respektive relevantní příspěvky, které sledované pořady odvysílaly. Přesnost závěrů je v tomto případě vyšší než v případě analýz, které pracují s pravděpodobnostně konstruovanými soubory.

Základní analytickou jednotkou bude obrazový nebo zvukový příspěvek, který tematizoval problematiku voleb do EP, respektive zabýval se:

- a) primárně danou agendou v rovině hlavního tématu příspěvku,
- b) volbami do EP v podobě tematické sub-agendy, která byla součástí jiné dominantní agendy, kterou rozvíjel či doplňoval,
- c) chováním kandidujícího politického subjektu a/nebo jeho představitelů, v tzv. nevolebním kontextu (nebyly zmíněny explicitně volby do EP).

Příspěvek definujeme jako obrazovou nebo zvukovou stopu, resp. audiovizuální stopu, která je zvukově nebo tematicky oddělena od předcházejícího a následujícího příspěvku.

Při aplikaci kvalitativní analýzy byla využita jako hlavní analytická jednotka promluva (komentář, otázka, replika).

Analýza tak využívala jak kvantitativní, tak i kvalitativní postupy. Vzhledem k rozsahu zadaného materiálu představoval těžiště analýzy kvantitativní popis. V první fázi se primárně zaměříme na druhou složkou objektivitu, kterou Westerstahl označuje jako **nestrannost**, a jež zahrnuje kritérium *vyváženosti*, jak s ním pracuje výše uvedená domácí legislativa a kodexy.

2.6 Metody analýzy dat

Vzhledem k obsahové, žánrové a formátové heterogenitě analyzovaného materiálu byla zvolena kombinace kvantitativních a kvalitativních metod, které se doplňovaly, resp. vykrývaly dílčí poznávací omezení jednoho i druhého přístupu. Jako **výchozí metoda**, která propojí analýzu všech pořadů, byla použita **obsahová analýza** v její **kvantitativní i kvalitativní podobě**, která zohledňuje a kombinuje časový, typový i případový přístup (Krippendorff, 2004 a Neuendorf, 2002). Z pohledu základních cílů spočívají přednosti obsahové analýzy především v tom, že umožňuje kategorizovat a kvantifikovat relevantní proměnné a jejich indikátory v rozsahu, který nejsou kvalitativní metody výzkumu schopny pokrýt.

2.6.1 Kvantitativní analýza

Aplikace kvantitativní části obsahové analýzy probíhala v následujících krocích:

- (a) V první fázi analýzy byly převedeny do operacionální, měřitelné podoby sledované indikátory tak, aby v rámci sledovaných programů umožňovaly měřit objektivitu, respektive vyváženost jednotlivých příspěvků, a to jak celé „předvolební agendy“, tak z pohledu reprezentace jednotlivých politických stran, hnutí a koalic,
- (b) v druhém kroku tyto měřitelné proměnné rozdělíme do subcelků, z nichž každý bude představovat jeden atribut indikující naplňování sledovaných kritérií objektivitu, respektive vyváženosti a nestrannosti. V rámci analýzy zpravodajských a publicistických pořadů budeme pracovat s následujícími indikátory:

A) PŘÍSPĚVEK

- TÉMA (dominantní/vedlejší motiv, který strukturoval předvolební agendu – otevřená otázka, kategorizovaná zpětně)
- STOPÁŽ (v sekundách)
- TYP PŘÍSPĚVKU (podle žánrového členění)

B) MLUVČÍ

- TYP (moderátor, reportér, komentátor, expert, vox pop apod.)
- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy)
- STRANICKÁ A PROFESNÍ IDENTIFIKACE (politik, expert, vox pop apod.)
- PŘÍTOMNOST HODNOTÍCÍCH SOUDŮ VŮČI KANDIDÁTOVI

C) VOLBY

- POČET PŘÍSPĚVKŮ A JEJICH DISTRIBUCE (frekvence příspěvků věnovaných volbám a jejich rozložení v čase)
- STOPÁŽ (časové pokrytí agendy voleb jako celku)
- TEMATICKÉ INTERPRETAČNÍ RÁMCE

D) STRANY, Hnutí, KOALICE A KANDIDÁTI

- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy všech „stranických promluv“, zvukových výstupů kandidátů, live i záznamů, v daném příspěvku)
- REFERENCE A JEJICH HODNOCENÍ (počet všech výpovědí o politickém subjektu v analyzovaných příspěvcích)
- CHARAKTERISTIKY A HODNOCENÍ STRANY/KANDIDÁTA (osobnostní, programové a ideové charakteristiky, favorizace/defavorizace formou hodnotících promluv/soudů, které byly prosloveny moderátorem, reportérem, komentátorem nebo hosty).

2.6.2 Kvalitativní analýza

Pro kvalitativní analýzu platí, že důkazem významu určitého jevu není jeho frekvenční nasycenost, ale identifikace významových akcentů, které mluvčí/novináři připisují aktérům komunikace, respektive jejich promluvám. Jinými slovy, kvalitativní analytické techniky se nemohou zabývat otázkami „co?“ a „kolik?“, jak to činí kvantitativní perspektiva, ale zaměřují se na významy, akcenty a kontexty chování daného pořadu/žurnalisty. Naopak tyto komunikační dimenze není schopen zcela zachytit kvantitativní postup, který se soustřeďuje primárně na popis struktury jevu, respektive na analýzu jeho dimenzí.

Vzhledem k výše uvedenému jsme se zaměřili v kvalitativní části analýzy na **komunikační (konverzační) chování/promluvy/otázky, respektive výrazové prostředky, které užívali novináři ve sledovaných pořadech**. Analytickou jednotku představovala jak promluva/výrok profesionálního komunikátora (moderátora, reportéra, komentátora), tak i jeho interakce s respondenty. Cílem bylo zachytit jak artikulovaný postoj novinářů vůči politickým stranám/kandidátům, tak i jejich obraz, který z takové interakce vznikl.

Speciální pozornost jsme zaměřili na problematiku týkající se dodržování kritérií žurnalistické objektivy. Zvláštní pozornost byla věnována následujícím komunikačním situacím:

A) PROFESNÍ FAULY KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- straní politické straně/kandidátovi (přímo i nepřímo),
- snižují či zesměšňují stranu/kandidáta/y (přímo i nepřímo),
- nekorigují hosta/y, kteří poškozují kandidující stranu/kandidáta/kandidáty za použití nekorektních argumentů nebo jim naopak zjevně straní, byť byli pozváni do vysílání jako neutrální hodnotitelé.

B) VĚCNÁ POCHYBENÍ KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- vytvářejí zpravodajské artefakty stereotypizovaným popisem událostí, jež tímto způsobem mytologizují,
- uvádějí nepřesné informace,
- zkreslují informace,
- potlačují relevantní informace,
- nekorektně prezentují a interpretují data výzkumů veřejného mínění.

2.7 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři

V rámci kvantitativní analýzy byla data kódována podle vytvořené kódovací knihy a ukládána do datové matice, která sloužila pro zpracování dat statistickým software SPSS PC. Kódování bylo realizováno zaškolenými kodéry. Pro kvalitativní analýzu byly využity polostrukturované záznamové archy.

Každý analytik/kodér pracoval na jednom relativně samostatném celku. Kontinuálně probíhala diskuse sjednocující kódování nejednoznačně kategorizovatelných obsahů s cílem posílit interkodérskou reliabilitu. V druhém stupni kontrolního kódování byl celý vzorek podroben kontrole dvou analytiků, kteří měli za úkol sjednotit zbývající případy nejednoznačného kódování.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Následující podkapitoly přináší přehled všech relevantních zjištění v následujícím pořadí:

- Analýza zpravodajství a vybraných publicistických pořadů.
- Analýza vybraných diskusních pořadů.
- V každém z těchto celků na úvod přinášíme základní popis indikátorů a způsobu analytické práce, v závěru dílčí shrnutí.

U všech diskusních, zpravodajských a publicistických pořadů jsme se primárně zaměřili na sledování objektivitu a vyváženosti. Detailnější popis indikátorů objektivitu a vyváženosti je součástí obou hlavních analytických celků – zpravodajsko-publicistického a diskusního.

Nejdříve se zaměříme na zpravodajské a vybrané publicistické pořady. Druhou podkapitolu věnujeme analýze vybraných diskusních pořadů.

3.1 Vybrané zpravodajské a publicistické pořady programu Nova a jejich analýza

Ze zpravodajských a publicistických pořadů programu Nova byly analyzovány tyto pořady:

- Televizní noviny
- Střepiny
- Snídaně s Novou (Eurovolby)

3.1.1 Televizní noviny (TN)

Televizní noviny jsou hlavním zpravodajským pořadem programu Nova, který je vysílán denně od 19:30. Celková stopáž pořadu činí přibližně 40 minut. Do analýzy nebylo zahrnuto „sportovní zpravodajství“.

V rámci pořadu Televizní noviny vstoupila do analýzy všechna vysílání v období od 23. 4. 2019 do 24. 5. 2019, tj. celkem 32 relací. Celkově jsme identifikovali 136 příspěvků relevantních z hlediska zadání této analýzy. Eurounijní agenda, ať v domácím či unijním kontextu, byla přítomna ve 26 z celku 32 analyzovaných relací Televizních novin a akcentovalo ji celkem 62 příspěvků (tab. 1).

3.1.1.1 Reprezentace EU a voleb do EP

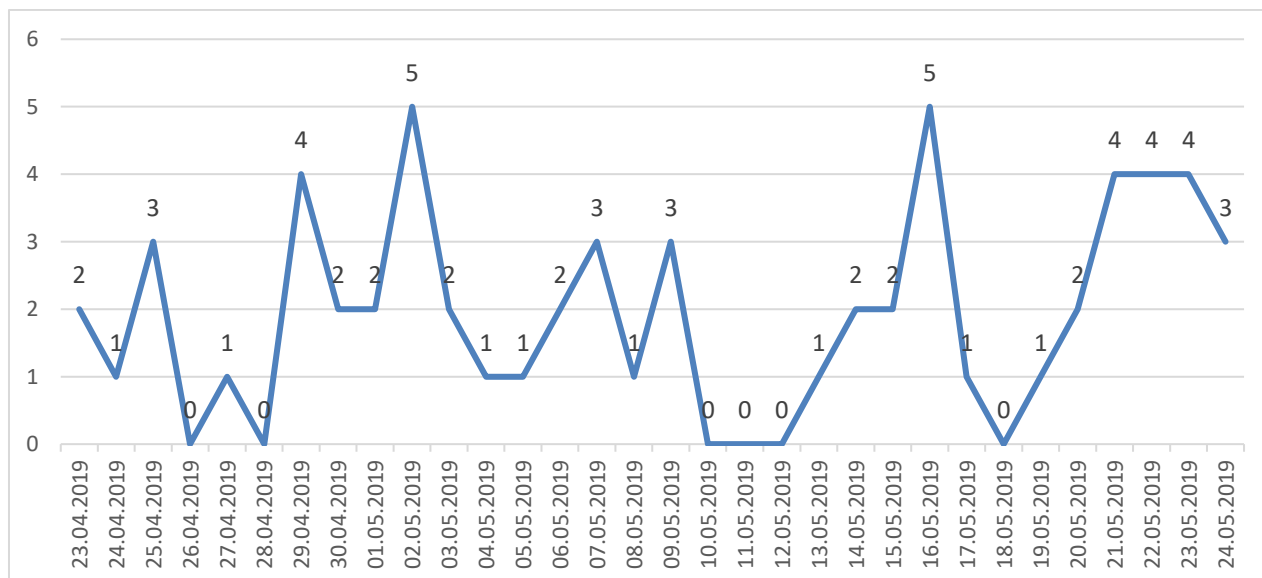
Agendu tematizující kontext i vlastní mediální obraz subjektů, které kandidovaly do EP, jsme rozdělili do dvou hlavních dílčích subagend: (a) první, popisující problematiku fungování EU jako instituce, včetně obsahů týkajících se voleb do EP. Nezahrnovali jsme ale témata týkající se dílčí problematiky členských zemí EU, (b) druhá subagenda zahrnovala příspěvky popisující mimovolební aktivity domácích politických subjektů kandidujících do EP. Tato subagenda vytvářela kontext kandidujícím subjektům, které zde byly popisovány většinou skrze jejich vnitropolitické aktivity, jež nesouvisely s předvolební kampaní. Obě agendy byly zastoupeny srovnatelným počtem příspěvků. O něco silnější unijní subagenda zahrnovala o osm procent více relevantních příspěvků - 54 %.

Tabulka č. 1: Příspěvky popisující subjekty kandidující do EP podle jejich eurounijního/ mimounijního kontextuálního rámce (N = 136)

	počet	v %
unijní rámec	62	54 %
mimounijní rámec	74	46 %
celkem	136	100 %

Graf 1 ukazuje, že Televizní noviny tematizovaly eurounijní agendu v 26 z 32 odvysílaných relací. Pokud vyjdeme z výzkumu Brosiuse a Keplingera (1990), silná krátkodobá agenda předpokládá výskyt minimálně jednoho příspěvku k danému tématu denně v daném pořadu (pokud jde o zpravodajství v elektronických médiích). Uvedené hodnoty tak ukazují, že se pokrytí EU v TN přiblížilo definici silné agendy.

Graf č. 1: Rozložení příspěvků tematizujících agendu EU dle data vysílání (N = 62)

Jednoznačně převažovaly příspěvky tematizující eurounijní perspektivu (90 %), respektive její orgány a představitele. V rámci vnitropolitické agendy byla EU tematizována pouze v desetíně příspěvků (tab. 2).

Tabulka č. 2: Struktura příspěvků tematizujících eurounijní rámec (N = 62)

	počet	v %
příspěvky tematizující problematiku EU	56	90 %
příspěvky tematizující domácí agendu ve vztahu EU	6	10 %
celkem	62	100 %

Agendě voleb do Evropského parlamentu se jako hlavnímu či vedlejšímu tématu věnovalo 33 % příspěvků z celku všech relevantních odvyšlých materiálů (tab. 3).

Tabulka č. 3: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do EP (N = 136)

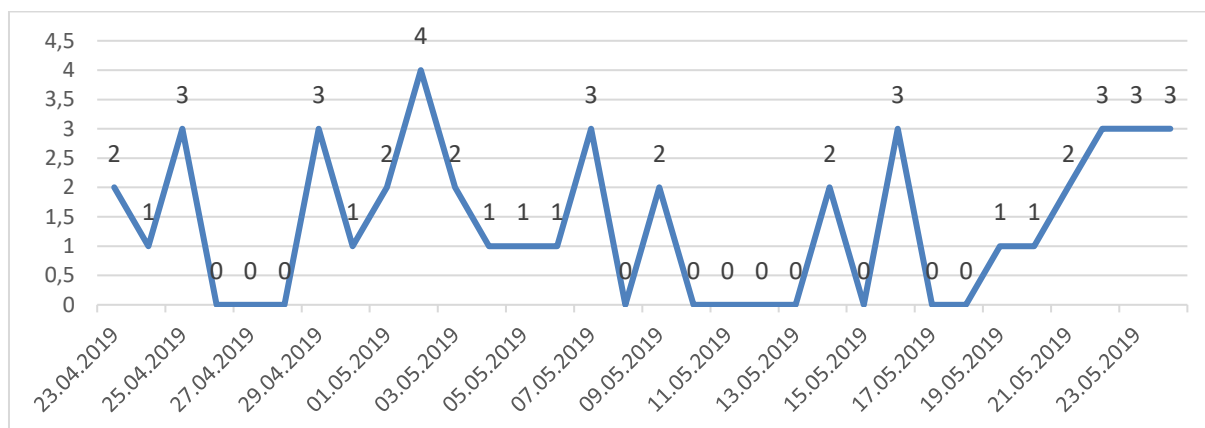
	počet	v %
příspěvek tematizoval primárně volby do EP	35	26 %
agenda voleb do EP představuje vedlejší téma příspěvku	9	7 %
příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů či EU	92	68 %
celkem	136	100 %

V eurounijním rámci hrála volební agenda dominantní roli a naplnila 60 % relevantních příspěvků (tab. 4). Agenda nebyla rozvíjena zcela kontinuálně, ale s několika přetržkami, které způsobily, že z 32 vysílacích dnů byly volby do EP tematizovány pouze 21krát (graf 2).

Tabulka č. 4: Tematická struktura příspěvků o EU (N = 62)

tematická struktura příspěvků o EU	počet	v %
volby do EP	37	60 %
aktuální evropská nevolební agenda, instituce EU	22	35 %
aktuální vnitropolitická agenda	3	5 %
celkem	62	100 %

Graf č. 2: Výskyt příspěvků akcentujících téma voleb do Evropského parlamentu dle data vysílání (N = 44)

Pozn.: Zahrnuje příspěvky, které tematizovaly volby do EP jako hlavní nebo vedlejší téma.

Z pohledu zadání, respektive výzkumných otázek je podstatné, že se TN vyhnuly návodnému rámování EU, což odpovídá pravidlům zpravodajského žánru. Pro/proti eurounijní rámování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů, nesl pouze jediný příspěvek (tab. 5), který vycházel z protievropského rámování politiky EU vůči jaderné energetice.

Tabulka č. 5: Rámcování Evropské unie v příspěvcích tematizujících problematiku EU (N = 62)

	počet	v %
výskyt proevropského rámce	0	0 %
výskyt protievropského rámce	1	2 %
bez interpretačních rámců	61	98 %
celkem	62	100 %

3.1.1.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Analýzu referencí, které užívaly Televizní noviny o kandidujících subjektech, jsme rozdělili do dvou dílčích celků. První popisuje intenzitu referencí o kandidujících uskupeních, druhá subanalýza sledovala zastoupení představitelů jednotlivých subjektů ve vysílání, a to jak z pohledu jejich frekvenčního výskytu, tak i podílu jejich promluv na celkové stopáži pořadu.

3.1.1.3 Reference o kandidujících subjektech

Televizní noviny referovaly v horké fázi volební kampaně téměř výhradně o subjektech zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR (tab. 6). Četnost referencí o koaličních vládních stranách se přiblížila polovině všech užitých referencí (44 %). Dominovaly zmínky tematizující hnutí ANO (27 %), což odpovídá nejen jeho nejvyšší agendotvornosti, jako nejsilnějšího vládního subjektu, ale více méně i jeho politické síle ve sněmovně.

Vzhledem k slabšímu pokrytí volební agendy nediferencovaly reference o volebním chování mezi kandidujícími subjekty tak silně jako v případě nevolební agendy. Bylo tomu tak i proto, že v rámci této subagendy již nelze argumentovat vyšší agendotvorností vládních stran, ale jen jejich politickou relevancí. I v rámci této volební subagendy dominovaly reference o nejsilnějším vládním subjektu ANO, což ale neplatilo pro vládní ČSSD. Rozdíly mezi parlamentními/sněmovními subjekty více méně odpovídaly jejich politické síle, s výjimkou mírné nadreprezentace ČSSD a značné podreprezentace STAN. TN v celku dané subagendy udržely základní reprezentační proporce odrážející politickou váhu kandidujících subjektů.

Z pohledu vysílacího zákona je podstatné, že nejintenzivnější referenční pokrytí se dostalo vládně koaličním subjektům, které opanovaly zvláště mimovolební agendu. Nelze tak hovořit o porušení zákona.

Tabulka č. 6: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 330)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	90	27 %	28	18 %	62	35 %
ČSSD	55	17 %	20	13 %	35	20 %
ODS	51	15 %	22	14 %	29	16 %
Piráti	34	10 %	17	11 %	17	10 %
TOP 09	22	7 %	10	6 %	12	7 %
KDU-ČSL	22	7 %	12	8 %	10	6 %
SPD	20	6 %	17	11 %	3	2 %
KSČM	19	6 %	13	8 %	6	3 %
Koalice STAN + TOP 09	9	3 %	9	6 %		
STAN	5	2 %	3	2 %	2	1 %
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament	2	1 %	2	1 %		
Svobodní + RČ	1	0 %	1	1 %		
celkem	330	100 %	154	100 %	176	100 %

Podíváme-li se na tematickou strukturu referencí o kandidujících subjektech (tab. 7), vidíme vysvětlení, proč oba koaličně vládní subjekty dominovaly zpravodajské agendě Televizních novin. Valná většina tematických referencí korespondovala s vládní agendou.

Tabulka č. 7: Obsahová struktura referencí (N = 330)

témata referencí	počet	v %
předvolební kampaň, chování stran před volbami	68	21 %
výsledky předvolebních průzkumů	37	11 %
regionální problémy a témata	17	5 %
státní rozpočet, daně	17	5 %
kauzy, podvody, nevhodné chování politiků	16	5 %
odvolání ministra kultury Staňka	16	5 %
problémy s životním prostředím, ekologie	15	5 %
jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti	14	4 %
volby obecně, organizace voleb	12	4 %
15. výročí vstupu do EU, aktuální pozice ČR v EU	11	3 %
téma dvojí kvality potravin	10	3 %
personální změny ve vládě Andreje Babiše	10	3 %
zahraniční politika ČR, zahraniční cesty/setkání českých politiků	8	2 %
odvolání státního zástupce Pavla Zemana	7	2 %
zvýšení rodičovského příspěvku	6	2 %
doprava, infrastruktura	6	2 %
vnitřní problémy stran	6	2 %
problematika dluhů důchodců	5	2 %
návrh na změnu hranice pro přestupek	5	2 %
pokračování Věry Jourové na pozici eurokomisařky	5	2 %
zdanění církevních restitucí	4	1 %
zdravotní stav poslanců	4	1 %
problematika zdravotnictví	4	1 %
uprchlická krize, migrace	3	1 %
dosavadní aktivita a úspěchy českých europoslanců	3	1 %
změna regulace otevírací doby o svátcích	3	1 %
vytížení českých stavebních firem	2	1 %
neziskové organizace a jejich politická angažovanost	2	1 %
využití státních zásob ropy z důvodu pozastavení dodávek z ropovodu Družba	2	1 %
cesta poslance Ondráčka na Ukrajinu	2	1 %
oslavy významných událostí, vzpomínkové akce	2	1 %
personální změny v institucích státní správy	2	1 %
manželství osob stejného pohlaví	2	1 %
volba předsedy Evropské komise	2	1 %
telekomunikace, mobilní operátoři	1	0 %
bezpečnost v online prostoru	1	0 %
mimořádná schůze sněmovny kvůli střetu zájmů Andreje Babiše	1	0 %
celkem	330	100 %

Velká většina referencí měla deskriptivní, neutrální vyznění (92 %). Negativní valenci neslo jen 6 % příspěvků. Vzhledem ke značnému rozdílu mezi frekvenčním pokrytím vládních a opozičních subjektů v mimovolební agendě je sporné porovnávat reference s negativní/pozitivní valencí u všech subjektů. Nejvyšší podíl referencí s negativní valencí jsme zaznamenali u ČSSD (11 %). Tyto reference byly syceny tématem odvolání ministra kultury Staňka a trestním stíháním bývalých členů ČSSD Wolfa a Šotoly. V absolutních hodnotách byl největší počet referencí s negativním vyzněním adresován hnutí ANO (7). Tematizována byla

především změna na postu ministra spravedlnosti v době, kdy premiér čelí trestnímu stíhání (tab. 8).

Tabulka č. 8: Valence¹ referencí o kandidujících subjektech: celý soubor (N = 330)

	pozitivní		negativní		neutrální		celkem	
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %
ANO	2	2 %	7	8 %	81	90 %	90	100 %
ČSSD	3	5 %	6	11 %	46	84 %	55	100 %
ODS	1	2 %	1	2 %	49	96 %	51	100 %
Piráti			3	9 %	31	91 %	34	100 %
TOP 09					22	100 %	22	100 %
KDU-ČSL	1	5 %	1	5 %	20	91 %	22	100 %
SPD	1	5 %	1	5 %	18	90 %	20	100 %
KSČM					19	100 %	19	100 %
Koalice STAN + TOP 09					9	100 %	9	100 %
STAN					5	100 %	5	100 %
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament					2	100 %	2	100 %
Svobodní + RČ					1	100 %	1	100 %
celkem	8	2 %	19	6 %	303	92 %	330	100 %

Analyzovali jsme též rámování kandidujících subjektů z pohledu jejich pro/proti evropského zařazení, prostřednictvím kterého mohly TV Noviny potenciálně napovídat voličům, jak jsou dané subjekty vhodné či nevhodné pro působení v EP. Vůči žádnému z uvedených subjektů nebyl takovýto ne/doporučující výkladový rámec použit.

3.1.1.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich reprezentantů

Vzhledem k tomu, že většina příspěvků netematizovala domácí volební kampaň do EP, ale vnitropolitickou agendu, „hlasitost“ oslovených subjektů primárně ovlivňoval vládní bonus koaličních stran, který vedl k tomu, že nejvíce prostoru dostaly ve vysílání představitelé hnutí ANO (více než 19 minut) a ČSSD (více než 11 minut). Z celkového vysílacího času, který byl poskytnut všem kandidujícím subjektům (54 min 36 s) „komunikovali“ představitelé koalice ANO+ČSSD více než půl hodiny (30 min 24 s), tj. obsadili více než polovinu vysílacího času. Uvedená časová disproporce mezi koaličními subjekty a opozicí byla dána primárně vyšší agendotvorností vládních stran. TN plnily povinnost zprostředkovat klíčová vládní témata a jejich nositele (tab. 9).

Z pohledu pokrytí vlastní agendy tematizující volby do EP byly ale rozdíly mezi kandidujícími subjekty nízké a více méně odrážely společenskou relevanci rozhodujících politických sil, respektive jejich zastoupení v PČR. Zvláště pokrytí představitelů již odpovídalo jejich politické síle ve sněmovně. Stopáž promluv reprezentantů ODS v tomto smyslu adekvátně překročila čas poskytnutý mluvčím ČSSD.

¹ Pokud porušily uvedené postupy profesně etické standardy a vedly tak k poškozování mediálního obrazu kandidujících subjektů, věnujeme se jim detailněji v následující kvalitativní analýze.

Tabulka č. 9: Počet a délka promluv zástupců kandidujících subjektů podle jejich stranické afiliace (N = 202)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv
ANO	72	19 min 16 s	14	5 min 6 s	58	14 min 10 s
ODS	35	11 min 5 s	9	3 min 21 s	26	7 min 44 s
ČSSD	31	6 min 52 s	10	1 min 56 s	21	4 min 56 s
Piráti	21	3 min 24 s	7	1 min 45 s	14	1 min 39 s
TOP 09	18	4 min 45 s	7	2 min 42 s	11	2 min 3 s
KDU-ČSL	8	2 min 43 s	4	2 min 16 s	4	27 s
KSČM	8	3 min 0 s	4	2 min 30 s	4	30 s
SPD	7	3 min 5 s	6	3 min 1 s	1	4 s
STAN	1	6 s		0 s	1	6 s
Koalice STAN + TOP 09	1	20 s	1	20 s		0 s
celkem	202	54 min 36 s	62	22 min 57 s	140	31 min 39 s

Mezi oslovenými stranickými představiteli byli nejméně zastoupeni lídři kandidátek. Mnohem častěji byli reprezentováni předsedové kandidujících subjektů (tab. 10). Vysílací zákon ale nepředepisuje, komu mají věnovat média pozornost z pohledu stranické hierarchie. Nelze proto hovořit o jeho porušení. Zbývá tak jen otázka, zda lze podobné slabé pokrytí hlavních referenčních figur kandidujících subjektů považovat za adekvátní naplnění zpravodajské povinnosti poskytnout veřejnosti dostatečné informace pro svobodné vytváření názoru na komunikovaný sociální fenomén – kvalitu kandidátek do EP. Z pohledu prostého srovnání času, který jim zpravodajství poskytlo, ale nelze hovořit o porušení zákona.

Tabulka 10: Reprezentace lídrů kandidátky a předsedů kandidujících subjektů

	celkem				volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem				volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem			
	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	72	3	26	43	14	3	6	5	58		20	38
ODS	35	8	9	19	9	7	2		26	1	7	19
ČSSD	31	3	7	21	10	3	3	4	21		4	17
Piráti	21	2	3	16	7	2	1	4	14		2	12
TOP 09	18		13	4	7		7		11		6	4

	celkem				volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem				volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem			
	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů
KDU-ČSL	8	2	5	1	4	2	2		4		3	1
KSČM	8	2	1	5	4	2	1	1	4			4
SPD	7	1	5	1	6	1	4	1	1		1	
STAN	1			1					1			1
Koalice STAN + TOP 09	1			1	1			1				
celkem	202	21	69	112	62	20	26	16	140	1	43	96

3.1.1.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení²

Profesní, respektive rutinní nedostatky pořadu lze v nejobecnější rovině rozčlenit na technicko-formální a profesně-rutinní. Jednalo se především o:

a/ Nekorektní prezentaci dat VVM

- Nedostatečné informace o technických parametrech prezentovaných výzkumů veřejného mínění (25. 4. 2019, 17:29; 29. 4. 2019, 26:25; 2. 5. 2019, 15:50; 9. 5. 2019, 1:59).
- Nebyly uvedeny otázky položené respondentům, v některých případech ani interval, ve kterém probíhal sběr dat. Mělo by být též uvedeno, zda byl průzkum realizován pro Novu, resp. zda jí byl i financován.
- A dále, zda šlo o průzkum, který financovala daná agentura, případně jiný subjekt než Nova.

b/ Chybějící nebo nepřesné nominace

- Stranická afiliace nebyla uvedena u kandidáta ODS (24. 4. 2019, 35:11), kandidáta TOP 09 (24. 4. 2019, 36:17), kandidáta KDU-ČSL (24. 4. 2019, 37:01).
- Promluva ministryně A. Schillerové bez uvedení stranické afiliace (29. 4. 2019, 22:25).
- Promluva eurokomisařky V. Jourové bez uvedení afiliace (1. 5. 2019, 03:54).
- Nerovné užití nominace. Náměstkovi Karlovarského kraje byla připsána politická příslušnost (7. 5. 2019, 21:43), zatímco náměstek Libereckého kraje byl prezentován bez nominace (7. 5. 2019, 22:11).
- Neúplná nominace J. Pospíšila, který byl představen pouze jako předseda TOP 09, ale ne jako volební lídr koalice (7. 5. 2019, 16:51).

² Čas uvedený v závorce odpovídá minutě a sekundě, která uplynula od začátku vysílání.

Uvedené nedostatky mají převážně formální povahu a nelze je chápat jako přestupek, respektive porušení Vysílacího zákona.

3.1.2 Střepiny

Střepiny shrnují nejdůležitější kauzy uplynulého týdne a analyzují je v originálních reportážích. Pořad moderuje Markéta Fialová a trvá necelých 30 minut. Do analýzy byly zahrnuty tři relace odvysílané 28. 4., 5. 5. a 19. 5. 2019. Poslední vydání odvysílaly Střepiny Speciál věnovaný problematice Evropské unie. Celkově analýza identifikovala z pohledu zadání 7 relevantních příspěvků.

3.1.2.1 Reprezentace EU a voleb do EP

Agendu tematizující kontext i vlastní mediální obraz subjektů, které kandidovaly do EP, jsme rozdělili do dvou hlavních dílčích subagend: (a) první, popisující problematiku fungování EU jako instituce, včetně obsahů týkajících se voleb do EP. Nezahrnovali jsme ale témata týkající se dílčí problematiky členských zemí EU, (b) druhá, rozsáhlejší subagenda zahrnovala příspěvky popisující mimovolební aktivity domácích politických subjektů kandidujících do EP. Tato subagenda vytvářela kontext kandidujícím subjektům, které zde byly popisovány většinou skrze jejich vnitropolitické aktivity, jež nesouvisely s předvolební kampaní. Tabulka 11 ukazuje, že z celkově nízkého počtu relevantních příspěvků většina tematizovala EU. Více než dvě třetiny příspěvků (67 %), které tvořily eurounijní tematický rámec, popisovaly EU, respektive její orgány a představitele. Vnitropolitická perspektiva reflektující EU se objevila ve dvou příspěvcích.

Tabulka č. 21: Příspěvky popisující subjekty kandidující do EP podle jejich eurounijního/mimounijního kontextuálního rámce (N = 7)

	počet	v %
unijní rámec	6	86 %
mimounijní rámec	1	14 %
celkem	7	100 %

Speciálně volební agendu tematizovaly čtyři příspěvky, zbývající tři popisovaly mimovolební jednání kandidujících subjektů (tab. 12).

Tabulka č. 12: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do EP (N = 7)

	počet	v %
příspěvek tematizoval primárně volby do EP	4	57 %
příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů či EU	3	43 %
celkem	7	100 %

Z pohledu zadání, respektive výzkumných otázek je podstatné, že se Střepiny vyhnuly návodnému rámování EU. Pro/proti eurounijní rámování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů, nesl pouze jeden proevropský příspěvek. Tematizuje se v něm kritika tvorby tzv. mýtů o EU a konstatuje se, že EU žádná nesmyslná nařízení nevydává, respektive, že jde buď o nedorozumění, nebo domácí vládní opatření (19. 5. 2019, 12:39).

3.1.2.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Analýzu způsobů, jak Střepiny referovaly o kandidujících subjektech, jsme rozdělili do dvou dílčích celků. První popisuje intenzitu referencí o jednotlivých kandidujících subjektech, druhá subanalýza sledovala zastoupení představitelů jednotlivých subjektů ve vysílání, a to jak z pohledu jejich frekvenčního výskytu, tak i podílu na celkové stopáži pořadu.

3.1.2.3 Reference o kandidujících subjektech

Střepiny referovaly téměř výhradně o subjektech zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR (73 %), (tab. 13). Reference o koaličních vládních stranách nepřekročily ani třetinu všech užitých referencí (26 %). Vzhledem k nízkému pokrytí tématu byly rozdíly mezi vládními i opozičními subjekty minimální a nelze na jejich základě dovozovat porušení vyváženosti.

Tabulka č. 13: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 38)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	5	13 %	3	11 %	2	18 %
ČSSD	5	13 %	3	11 %	2	18 %
ODS	3	8 %	3	11 %		
Piráti	4	11 %	3	11 %	1	9 %
TOP 09	2	5 %	1	4 %	1	9 %
STAN	4	11 %	3	11 %	1	9 %
Koalice STAN + TOP 09	1	3 %	1	4 %		
SPD	1	3 %	1	4 %		
KDU-ČSL	3	8 %	1	4 %	2	18 %
KSČM	4	11 %	3	11 %	1	9 %
Hlas	3	8 %	2	7 %	1	9 %
Svobodní + RČ	1	3 %	1	4 %		
ESO	2	5 %	2	7 %		
celkem	38	100 %	27	100 %	11	100 %

Podíváme-li se na tematickou strukturu referencí o kandidujících subjektech (tab. 14), vidíme, že bylo osloveno širší spektrum mluvčích, reprezentující jak vládní, tak opoziční europoslance.

Tabulka č. 14: Obsahová struktura referencí (N = 38)

témata referencí	počet	v %
vyjádření europoslanců a kandidujících politiků k tématům bezpečnosti a migrace	11	29 %
neshody českých europoslanců na dalším směřování EU a tématech s ním spojenými	9	24 %
názory lídrů kandidujících subjektů o tématu dvojí kvality potravin (sestřih z předvolební debaty)	7	18 %
názory europoslanců na euromýty	6	16 %

témata referencí	počet	v %
názory politiků na odkoupení zámečku v Panenských Břežanech	3	8 %
rozhovor s eurokomisařkou Věrou Jourovou o dvojí kvalitě potravin	2	5 %
celkem	38	100 %

Všechny reference nesly deskriptivní, neutrální valenci.

Analyzovali jsme též rámování kandidujících subjektů z pohledu jejich pro/proti evropského zařazení, kterým mohly Střepiny potenciálně napovídat voličům, jak jsou dané subjekty vhodné či nevhodné pro působení v EP. Vůči žádnému z uvedených subjektů nebyl takovýto ne/doporučující výkladový rámec použit.

3.1.2.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů

Rozdíly mezi prostorem poskytnutým kandidujícím subjektům nebyly významné. Jen mluvčí hnutí ANO, jako dominantního vládního subjektu, dostali o více než minutu větší prostor. Roli zde hrála vyšší agendotvornost nejsilnějšího vládního subjektu, která se promítla zvláště při reprezentaci mimovolební agendy. Nelze tak hovořit o porušení vyváženosti (tab. 15).

Tabulka č. 15: Počet a délka promluv zástupců kandidujících subjektů podle jejich stranické afiliace (N = 41)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem			volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem		
	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv		
ANO	7	2 min 43 s	4	1 min 1 s	3	1 min 42 s		
ČSSD	5	1 min 23 s	3	56 s	2	27 s		
KDU-ČSL	5	1 min 19 s	3	42 s	2	37 s		
Piráti	4	1 min 9 s	3	56 s	1	13 s		
KSČM	4	1 min 3 s	3	38 s	1	25 s		
ODS	3	51 s	3	51 s				
STAN	3	44 s	2	33 s	1	11 s		
Hlas	3	39 s	2	31 s	1	8 s		
TOP 09	1	10 s			1	10 s		
Koalice STAN + TOP 09	1	11 s	1	11 s				
Svobodní + RČ	2	54 s	2	54 s				
ESO	2	54 s	2	54 s				
SPD	1	6 s	1	6 s				
celkem	41	12 min 6 s	29	8 min 13 s	12	3 min 53 s		

Mezi oslovenými stranickými představiteli byli primárně osloveni lídři kandidátek (tab. 16), rozdíl mezi kandidujícími subjekty nebyly z pohledu vyváženosti významné, a nelze tudíž hovořit o porušení vyváženosti.

Tabulka 16: Reprezentace lídrů kandidátky a předsedů kandidujících subjektů (N=41)

	celkem				volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem				volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem			
	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	7	3		4	4	3		1	3			3
ČSSD	5	3		2	3	3			2			2
ODS	3	3			3	3						
Piráti	4	3		1	3	3			1			1
Koalice STAN + TOP 09	1	1			1	1						
TOP 09	1		1						1		1	
STAN	3			3	2			2	1			1
SPD	1			1	1			1				
KDU-ČSL	5	2		3	3	2		1	2			2
KSČM	4	2		2	3	2		1	1			1
Hlas	3	2		1	2	2			1			1
Svobodní + RČ	2			2	2			2				
ESO	2	2			2	2						
celkem	41	20	2	19	29	20	1	8	12		1	11

3.1.2.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Profesní, respektive rutinní nedostatky lze v nejobecnější rovině rozčlenit na technicko-formální a profesně-rutinní. Jednalo se především o:

a/ nepřesné nominace:

- europoslankyním M. Šojdové a M. Dlabajové, europoslancům P. Ježkovi, S. Polčákovi a J. Pospíšilovi upřena nominace informující o jejich opětovné kandidatuře (19. 5. 2019, 23:44, 24:12, 25:24, 25:44).

3.1.3 Snídaně s Novou: Eurovolby 2019

Snídaně s Novou je vysílána každý všední den od 5:55 do 8:40. V pátek 24. 5. 2019, několik hodin před začátkem voleb do EP v Česku, odvysílala televize Nova speciální vydání tohoto pořadu, ve kterém tematizovala Eurovolby 2019 živě přímo z Bruselu, což znamenalo, že se standardní formát Snídaně zásadně změnil. Dramaturgie Speciálu kladla důraz na jeho informativní složku a částečně potlačila komerčně zábavný formát daného pořadu. Diváci dostali základní informace o tom, jak funguje Evropský parlament, které rozvedl moderátor Rey Koranteng s několika hosty. Pořad jako celek kombinoval reportáže, rozhovory, analýzy, komentáře a živé vstupy ze studia umístěného přímo v Evropském parlamentu. Stopáž pořadu činila 2 hodiny 40 minut.

Kvantitativní analýza identifikovala v analyzovaném speciálu celkem 18 dílčích analytických jednotek/„příspěvků“ (reportáží, konverzačních sekvencí, moderátorových otázek, replik apod.), které tematizovaly Evropskou unii v domácím či unijním kontextu.

3.1.3.1 Reprezentace EU a voleb do EP

Agendu tematizující kontext i vlastní mediální obraz subjektů, které kandidovaly do EP, jsme rozdělili do dvou hlavních dílčích subagend: (a) první, popisující problematiku fungování EU jako instituce, včetně obsahů týkajících se voleb do EP. Nezahrnovali jsme ale témata týkající se dílčí problematiky členských zemí EU, (b) druhá, rozsáhlejší subagenda zahrnovala příspěvky popisující mimovolební aktivity domácích politických subjektů kandidujících do EP. Tato subagenda vytvářela kontext kandidujícím subjektům, které zde byly popisovány většinou skrze jejich vnitropolitické aktivity, jež nesouvisely s předvolební kampaní. Vzhledem ke speciální dramaturgii pořadu převažoval zájem o evropskou problematiku (66 %), (tab. 17).

Tabulka č. 37: Příspěvky popisující subjekty kandidující do EP podle jejich eurounijního/mimounijního kontextuálního rámce (N = 18)

	počet	v %
„příspěvky“ tematizující problematiku EU	12	66 %
„příspěvky“ tematizující domácí agendu ve vztahu k EU	6	33 %
celkem	18	100 %

Samotné agendě voleb do Evropského parlamentu se jako hlavnímu či vedlejšímu tématu věnovala více než třetina „příspěvků“ z celku všech odvysílaných relevantních materiálů (tab. 18).

Tabulka č. 18: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do EP (N = 18)

	počet	v %
příspěvek tematizoval primárně volby do EP	5	28 %
agenda voleb do EP představuje vedlejší téma příspěvku	2	11 %
příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů či EU	11	61 %
celkem	18	100 %

Z pohledu zadání je podstatné, že převažovalo proeurounijní rámování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů (tab. 19). Všechny užily proevropské rámování:

1. RÁMEC – dotaz směřující pouze na pozitiva členství v EU. V zásadě tak byla moderátorem nastolena jednostranně pozitivní agenda (14:21).
2. RÁMEC – obhajoba EU, odmítající protiunijní mýtovorbou. Motiv opakující se dvakrát (20:01).
3. RÁMEC – akcentoval roli ČR jako čistého příjemce evropských dotací, které mají jednoznačně pozitivní vliv na rozvoj domácí ekonomiky (28:47).
4. RÁMEC – akcentoval důležitost mezinárodní váhy a síly eurounijní spolupráce a spojenectví, bez kterého bychom byli na evropské periférii (1:24:04).
5. RÁMEC – integrační roli, kterou posiluje volný pohyb osob, zvláště studentská mobilita, Moderátor umocňoval tuto argumentaci poukazem na pozitivní roli cizinců dlouhodobě žijících v ČR, kteří pomáhají české ekonomice (2:22:45).

Jinými slovy, v pořadu nebyla reprezentována eurokritická, resp. euroskeptická perspektiva, která má jak ve společnosti, tak ve Sněmovně i Senátu svou reprezentaci, a měla by tak být reprezentována i v předvolební publicistice.

Tabulka č. 19: Rámcování Evropské unie v příspěvcích tematizujících problematiku EU (N = 18)

	počet	v %
výskyt proevropského rámce	6	33 %
výskyt protievropského rámce	0	0 %
bez interpretačních rámců	12	67 %
celkem	18	100 %

3.1.3.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Analýzu způsobů, jak vybraný díl Snídaně s Novou referoval o kandidujících subjektech, jsme rozdělili do dvou dílčích celků. První popisuje intenzitu referencí o jednotlivých kandidujících subjektech, druhá subanalýza sledovala zastoupení představitelů jednotlivých subjektů ve vysílání, a to jak z pohledu jejich frekvenčního výskytu, tak i podílu na celkové stopáži pořadu.

3.1.3.3 Reference o kandidujících subjektech

Speciál Snídaně s Novou referoval téměř výhradně o subjektech zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR a ve dvou případech v europarlamentu (tab. 20). Reference o koaličních vládních stranách nedosáhly ani třetinu všech užitých referencí (29 %). Mírně převažovaly reference tematizující hnutí ANO (19 %), což odpovídá nejen nejvyšší agendotvornosti vládního subjektu, ale více méně i jeho politické síle ve sněmovně.

Vzhledem k slabšímu pokrytí volební agendy nediferencovaly užití reference mezi zmíněnými subjekty tak, aby bylo možné hovořit o jejich nad/pod reprezentaci.

V zásadě lze ale konstatovat, že pořad respektoval základní reprezentační proporce odrážející politickou váhu a společenskou relevanci kandidujících subjektů. Nelze tak hovořit o porušení zákona.

Tabulka č. 20: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 48)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	9	19 %	4	21 %	5	17 %
TOP 09	7	15 %	3	16 %	4	14 %
KDU-ČSL	7	15 %	3	16 %	4	14 %
KSČM	7	15 %	3	16 %	4	14 %
ČSSD	5	10 %	2	11 %	3	10 %
ESO	5	10 %	2	11 %	3	10 %
ODS	4	8 %	1	5 %	3	10 %
Piráti	3	6 %	1	5 %	2	7 %
Hlas	1	2 %	0	0 %	1	3 %
celkem	48	100 %	19	100 %	29	100 %

Všechny reference měly deskriptivní, neutrální vyznění. Negativní ani pozitivní valence se u referencí nevyskytly.

Analýzovali jsme též rámování kandidujících subjektů z pohledu jejich pro/proti evropského zařazení, kterým mohla Snídaně s Novou potenciálně napovídat voličům, jak jsou dané subjekty vhodné či nevhodné pro působení v EP. Žádný pro/proti evropský rámec nebyl použit.

3.1.3.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů

Relativně nejvíce času poskytl pořad mluvčím tří sněmovních subjektů, které byly zastoupeny v EP: hnutí ANO, KDU-ČSL, KSČM. Vzhledem k tomu, že většina příspěvků netematizovala domácí volební kampaň do EP, byly rozdíly v čase poskytnutém mluvčím pro jejich komentáře nevýznamné (tab. 21). Pouze počet oslovených respondentů hnutí ANO, kterých byla více než pětina (22 %) ze všech oslovených mluvčích, naznačuje významnější diferenci. Politická váha a společenská relevance hnutí ANO ale tento vyšší podíl mluvčích legitimuje.

Tabulka č. 21: Počet a délka promluv zástupců kandidujících subjektů podle jejich stranické afiliace (N = 36)

	celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv	počet mluvčích	celková stopáž promluv
ANO	8	1 min 11 s	2	26 s	6	45 s
KSČM	4	1 min 9 s	1	9 s	3	1 min 0 s
KDU-ČSL	4	1 min 8 s	1	8 s	3	1 min 0 s
ČSSD	4	52 s	1	16 s	3	36 s
TOP 09	5	43 s	2	16 s	3	27 s
Piráti	2	26 s	1	12 s	1	14 s
ODS	3	25 s	2	18 s	1	7 s
ESO	3	25 s	1	15 s	2	10 s
STAN	2	17 s	2	17 s	0	0 s
Hlas	1	15 s	1	15 s	0	0 s
celkem	36	6 min 51 s	14	2 min 32 s	22	4 min 19 s

Ze struktury oslovených stranických představitelů nelze dovozovat záměrnou či systematickou preferenci některého ze stranických lídrů kandidátky či předsedů. Na takový závěr byly jejich četnosti příliš nízké (tab. 22). Jako dílčí nedostatek se objevily opakovaně nepřesné nominace J. Štětiny, u kterého nebyl uveden nový subjekt ESO, za který kandidoval (24. 5. 2019, 1:00:08, 2:28:33).

Tabulka č. 22: Reprezentace lídrů kandidátky a předsedů kandidujících subjektů (N = 36)

	celkem				volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem				volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem			
	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra kandidátky	počet vystoupení předsedy strany	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	8	1		7	2	1		1	6			6
TOP 09	5		4	1	2		1	1	3		3	
ČSSD	4	1		3	1	1			3			3
KDU-ČSL	4	2		2	1	1			3	1		2
KSČM	4	2		2	1	1			3	1		2
ODS	3	1		2	2	1		1	1			1
ESO	3		3		1		1		2		2	
Piráti	2	2			1	1			1	1		
STAN	2			2	2			2				
Hlas	1		1		1		1					
celkem	36	9	8	19	14	6	3	5	22	3	5	14

3.1.4 Zpravodajské a publicistické pořady programu Nova: dílčí shrnutí

Agenda voleb do EP byla v Televizních novinách, Střepinách a Snídani s Novou zastoupena s různou mírou intenzity. Zatímco v případě TN se pokrytí tématu přiblížilo definici silné agendy a speciální dramaturgie Snídaně s Novou představovala *evropský pořad*, v případě Střepin šlo o mizivý zájem o dané téma.

Z kvantitativního hlediska je podstatné, že nejintenzivnější referenční pokrytí věnovaly TN hnutí ANO, což odpovídá nejen jeho nejvyšší agendotvornosti, jako nejsilnějšího vládního subjektu, ale více méně i jeho politické síle ve sněmovně. Časová disproporce mezi koaličními subjekty a opozicí byla dána primárně vyšší agendotvorností vládních stran. TN v tomto smyslu plnily povinnost zprostředkovat klíčová vládní témata a jejich nositele.

Vzhledem k slabšímu pokrytí volební agendy nediferencovaly reference v TN o volebním chování mezi kandidujícími subjekty tak silně jako v případě nevolební agendy. Bylo tomu tak i proto, že v rámci této subagendy již nelze argumentovat vyšší agendotvorností vládních stran, ale jen jejich politickou relevancí.

Jinými slovy, TN v celku dané subagendy udržely základní reprezentační proporce odrážející politickou váhu kandidujících subjektů. TN se také vyvarovaly návodnému rámování EU. Pro/proti eurounijní rámování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů, nesl pouze jediný příspěvek. Z pohledu Vysílacího zákona tak nelze hovořit o porušení profesní objektivitu.

Z hlediska kvalitativních kritérií nedávaly analyzované pořady zpravodajským a publicistickým komunikátům výraznější favorizační či defavorizační spin, respektive referovaly o kandidujících subjektech většinou v deskriptivně neutrálním kódu. Vyskytovaly se jen občasné formální, nesystematické dílčí nedostatky a méně závažná pochybení. Jednalo se zvláště o nedostatečné informace o technických parametrech prezentovaných výzkumů veřejného mínění a nepřesné nominace připisované reprezentantům kandidujících subjektů. V případě Snídaně s Novou šlo o opakovaně nepřesné a zavádějící nominace J. Štětiny, u kterého nebyl uveden nový subjekt, za který kandidoval (24. 5. 2019, 1:00:08, 2:28:33). Nedomníváme se ovšem, že by některé z těchto pochybení mělo potenciál narušit objektivní a vyvážený přístup ke kandidujícím subjektům.

3.2 Diskusní pořady programu Nova

Pro analýzu byl zadavatelem zvolen jediný pořad - předvolební debata s názvem Eurovolby 2019.

3.2.1 Eurovolby 2019

22. 5. 2019 odvysílala Nova předvolební speciál s názvem Eurovolby 2019. Jednalo se o předvolební debatu, ve které vystoupili lídři kandidátek politických stran a hnutí zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR a kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu (tab. 23). Všechny subjekty nabídku účasti ve vysílání využily, v debatě tak vystoupili představitelé všech osmi subjektů, které odpovídaly stanoveným kritériím pro účast v debatě.

Debata byly vysílána na stanici Nova 2, moderoval ji Rey Koranteng, stopáž pořadu (bez reklam) činila 90 minut.

Tabulka č. 23: Účastníci diskuze podle stranické příslušnosti

strana/ kandidující subjekt	mluvčí
ANO	Dita Charanzová
ČSSD	Pavel Poc
ODS	Jan Zahradil
Piráti	Marcel Kolaja
koalice STAN + TOP 09	Stanislav Polčák
SPD	Ivan David
KDU-ČSL	Pavel Svoboda
KSČM	Kateřina Konečná

Debata byla strukturovaná do několika tematických bloků: unijní politika EU – bezpečnost a migrace, boj proti suchu (v kontextu EU), dvojí kvalita potravin, vícerychlostní Evropa či představa kandidátů o Evropské unii v roce 2030. Každý vybraný blok uváděl a rámoval tematicky koncipovaný cart.

Samotnou debatu moderátor pojal tak, že připustil i vlastní komunikační iniciativu mluvčích, kterým umožnil (zpravidla po přihlášení o slovo) další vystoupení, pokud chtěli reagovat na tvrzení předřečníků či doplnit svá tvrzení.

Nejvíce prostoru v diskuzi získal Jan Zahradil z ODS (souhrnně 11 min 32 s), naopak nejkratší stopáž promluv vykazuje Pavel Svoboda z KDU-ČSL (souhrnně 5 min 54 s). Detailnější pohled na charakter promluv účastníků debaty, který prezentují tabulky 24, 25, však ukazuje, že rozdíly v prostoru, který uvedení mluvčí v debatě získali, jsou dány zejména odlišnou mírou jejich vlastní komunikační aktivity (Jan Zahradil zde získal více než 4 minuty, Pavel Svoboda pouze 40 sekund). Výsledný rozdíl v získaném prostoru proto nechápeme jako důsledek záměrné moderátorovy snahy některému z mluvčích stranit, či jej naopak poškozovat.

Tabulka č. 24: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

strana/kandidující subjekt	celková stopáž promluv kandidáta	celková stopáž odpovědi na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv kandidáta na celkové stopáži (%)
ANO	8 min 37 s	7 min 15 s	1 min 22 s	10 %
ČSSD	9 min 3 s	6 min 30 s	2 min 33 s	10 %
ODS	11 min 32 s	7 min 28 s	4 min 4 s	13 %
Piráti	6 min 32 s	6 min 15 s	17 s	7 %
koalice STAN + TOP 09	7 min 36 s	5 min 39 s	1 min 57 s	8 %
SPD	10 min 8 s	7 min 50 s	2 min 18 s	11 %
KDU-ČSL	5 min 54 s	5 min 14 s	40 s	7 %
KSČM	9 min 43 s	6 min 46 s	2 min 57 s	11 %

Tabulka č. 25: Počet, charakter a průměrná délka promluv

strana /kandidující subjekt	odpovědi na moderátorské dotazy			spont. vystoupení, která nejsou reakcí na dotaz moderátora		celkem	
	počet	podíl na celkovém počtu dotazů v diskusi	průměrná délka odpovědi	počet	průměrná délka promluv	počet	průměrná délka promluv
ANO	10	12 %	44 s	5	16 s	15	34 s
ČSSD	9	11 %	43 s	3	51 s	12	45 s
ODS	12	15 %	37 s	9	27 s	21	33 s
Piráti	8	10 %	47 s	3	6 s	11	36 s
koalice STAN + TOP 09	10	12 %	34 s	10	12 s	20	23 s
SPD	14	17 %	34 s	13	11 s	27	23 s
KDU-ČSL	9	11 %	35 s	1	40 s	10	35 s
KSČM	10	12 %	41 s	8	22 s	18	32 s

Celkově lze debatu hodnotit jako vyváženou. Data o struktuře a povaze moderátorských dotazů nenaznačují odlišný přístup moderátora vůči některému z účastníků debaty. Všem účastníkům debaty byl adresován stejný počet hlavních dotazů, měli tedy stejnou možnost vyjádřit se k diskutovaným tématům. Všechny dotazy byly věcně zacílené a v naprosté většině i neutrálně laděné, kritické dotazy zazněly pouze ojedinele. Interpretačně významné rozdíly nepozorujeme ani v tematickém zaměření dotazů adresovaných představitelům zúčastněných stran. Všichni diskutující obdrželi dotazy dominantně zaměřené na jejich názory a postoje k Evropské unii či agendám k EU vztažených. Žádný z mluvčích nebyl prostřednictvím moderátorských dotazů rámován odlišným způsobem (tab. 26, 27, 28, 29).

Tabulka č. 26: Typ dotazů³

strana/kandidující subjekt	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
ANO	7	3		10
ČSSD	7	2		9
ODS	7	4	1	12
Piráti	7	1		8
koalice STAN + TOP 09	7	3		10
SPD	7	3	4	14
KDU-ČSL	7	2		9
KSČM	7	3		10

Tabulka č. 27: Valence dotazů

strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
ANO	100 %			10			10
ČSSD	100 %			9			9
ODS	92 %		8 %	11		1	11
Piráti	100 %			8			8
koalice STAN + TOP 09	100 %			10			10
SPD	93 %		7 %	13		1	13
KDU-ČSL	100 %			9			9
KSČM	100 %			10			10

Tabulka č. 28: Zacilení dotazů

strana/kandidující subjekt	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
ANO		10	10
ČSSD		9	9
ODS		11	11
Piráti		8	8
koalice STAN + TOP 09		10	10
SPD		13	13
KDU-ČSL		9	9
KSČM		10	10

³ Typologie dotazů: HLAVNÍ DOTAZ zadává tematický rámec, VEDLEJŠÍ DOTAZ rozvíjí téma nastolené hlavním dotazem a DOPLŇOVACÍ DOTAZ představuje výzvu k doplnění odpovědi.

Tabulka č. 29: Tematické rámce dotazů⁴

strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integritu kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	neutrální dotaz na postoje k EU, jejím politikám,	návodný dotaz exponující slabiny EU	návodný dotaz exponující pozitiva EU členství	jiné téma
ANO	10			70 %		10 %				50 %	10 %		30 %
ČSSD	9			56 %		22 %				67 %			22 %
ODS	11			58 %		25 %				50 %			33 %
Piráti	8			63 %		25 %				63 %			13 %
koalice STAN + TOP 09	10			50 %		20 %				70 %			20 %
SPD	13			50 %		14 %				79 %			14 %
KDU-ČSL	9			67 %		22 %				56 %			33 %
KSČM	10			70 %		20 %				70 %			10 %

3.2.1.1 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Kvalitativní analýza neukázala, že by moderátor vůči účastníkům debaty uplatňoval de/favorizační přístup. V rámci profesních pochybení jsme zaznamenali ojedinělý výskyt sugestivně laděných dotazů, typu:

- „Pane Polčáku, z pohledu koalice STAN, TOP 09, co je největším rizikem pro Evropskou unii? A souhlasíte s tím, že bychom měli podporovat ty postižené země na místě a ne prostřednictvím peněz?“ (koalice STAN + TOP 09, čas: 18:46).
- „Hranice mezi tím, co budeme cenzurovat jako nepravdu a co už je zásah do svobody, je velmi tenká - toho se nebojíte, jako demokrat?“ (KDU-ČSL, čas: 29:34).

V příspěvku zpravodajského charakteru, který uvozoval tematický blok věnovaný bezpečnosti, pak byly prezentovány výsledky průzkumu, jehož parametry nebyly nijak blíže specifikovány: „(t)errorismus a migrace, tak vidí Češi hlavní bezpečnostní rizika. Podle výzkumu se teroristických útoků obává 61 % tázaných Čechů. Migraci, stejně jako organizovaný zločin, považuje za riziko 54 % respondentů.“ (čas: 10:43).

⁴ Dotaz může spadat do více tematických rámců, součet řádkových četností tedy může být vyšší než 100 %.

4. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, zda vybrané pořady programu Nova respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Výše uvedená analýza poskytuje datové podklady a východiska, která by měla posloužit RRTV k rozhodnutí, zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Dle zadání měla analýza poskytnout odpovědi na tři základní okruhy otázek:

- I. **Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?**
- II. **Byl obraz politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, nestranné editoriaální praxe?**
- III. **Do jakých interpretačních rámců vkládaly vybrané stanice, programy a pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?**

III. 1. Jakým způsobem reprezentovaly sledované zpravodajské a publicistické pořady kandidující subjekty, respektive docházelo v kvalitativní rovině k poškozování a nebo naopak podpoře jejich mediálního obrazu?

III. 2. V čem spočívala kvalitativní dimenze případné de/favorizace kandidujících subjektů?

III. 3 Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?

Ve vybraných pořadech byla agenda voleb do EP pokryta s různou mírou intenzity. V případě TN se pokrytí tématu přiblížilo definici silné agendy a speciální dramaturgii Snídaně s Novou, respektive diskusního speciálu Eurovolby 2019, lze označit jako předvolební. Střepiny se zabývaly volbami do EP minimálně.

Frekvenční analýza ukázala s jednou výjimkou (diskusního speciálu EUROVOBY 2019) nejsilnější pozici hnutí ANO, která nejen odrážela jeho vyšší agendotvornost jako nejsilnější vládní strany, ale i jeho společenskou relevanci jako nejsilnějšího sněmovního subjektu. Nelze tak hovořit o porušení Vysílacího zákona, respektive vyváženosti.

Vzhledem k slabšímu pokrytí volební agendy nediferencovaly reference o volebním chování mezi kandidujícími subjekty tak silně jako v případě nevolební agendy. Bylo tomu tak i proto, že v rámci této subagendy již nelze argumentovat vyšší agendotvorností vládních stran, ale jen jejich politickou relevancí.

Vyšší pozornost věnovanou hnutí ANO a jeho reprezentantům ve zpravodajství ale nedoprovázela zvýšená míra kritičnosti. Drtivá většina pořadů se držela ve věcně popisné rovině. Rozdíly ve valenci dotazů nebo tematickém rámování kandidujících subjektů nebyly signifikantní z pohledu jejich vyvážené reprezentace.

Jinými slovy, v celku všech analyzovaných pořadů udržela Nova základní reprezentační proporce odrážející politickou váhu kandidujících subjektů, i když se zcela nevyvarovala návodnému rámování EU ve Snídani s Novou. Kritéria profesní žurnalistické objektivitě a vyváženosti v dikci zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, byla ale v celku analyzovaného vysílání naplněna.

Z hlediska kvalitativních kritérií nedávaly analyzované pořady zpravodajským a publicistickým komunikátům výraznější favorizační či defavorizační spin, respektive referovaly o kandidujících subjektech většinou v deskriptivně neutrálním kódu. Vyskytovaly se jen občasné formální, nesystematické dílčí nedostatky a méně závažná pochybení. Jednalo se zvláště o nedostatečné informace o technických parametrech prezentovaných výzkumů veřejného mínění a nepřesné nominace připisované reprezentantům kandidujících subjektů.

5. LITERATURA

- Abercrombie, N., Hill, S. & Turner, B. (1980) *The Dominant Ideology Thesis*. London: Georg Allen and Unwin.
- Bacher, J. (2002) *Cluster Analysis*. Norimberk: University Erlangen-Nuremberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.clusteranalyse.net/sonstiges/zaspringseminar2002/lecturenotes.pdf>.
- Bateson, G. (1954) 2006 'A Theory of Play and Fantasy' in K. Salen & E. Zimmerman (Eds.) *The Game Design Reader*, (pp. 314-328). Cambridge, London: The MIT Press. (online) Cit. 3. 5. 2013. Dostupné z: http://sashabarab.com/syllabi/games_learning/bateson.pdf
- Benoit, W.L. (2007) *Communication in Political Campaigns*. New York: Peter Lang.
- Benoit, W.L. & Airne, D. (2005) 'A Functional Analysis of American Vice Presidential Debates', *Argumentation and Advocacy* 41: 225-236.
- Benoit, W.L. & Harthcock, A. (1999) 'Functions of the Great Debates: Acclaims, Attacks, and Defenses in the 1960 Presidential Debates', *Communication Monographs* 66: 341-357.
- Benoit, W.L. & Klyukovski, A.A. (2006) 'A Functional Analysis of 2004 Ukrainian Presidential Debates', *Argumentation* 20: 209-225.
- Benoit, W.L. & Sheafer, T. (2006) 'Functional Theory and Political Discourse: Televised Debates in Israel and the United States', *Journalism & Mass Communication Quarterly* 83(2): 281-297.
- Benoit, W.L., Wen, W.-C., & Yu, T.-H. (2007) 'A Functional Analysis of 2004 Taiwanese Political Debates', *Asian Journal of Communication* 17(1): 24-39.
- Brosius a Kepplinger (1990) The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*. Volume: 17 issue: 2, page(s): 183-211.
- Carragee KM (1993) A critical evaluation of debates examining the media hegemony thesis.
- Clayman, S. & Heritage, J. (2002) *The news interview: journalists and public figures on the air*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dayan, D. & Katz, E. (1992) *Media events: The Live Broadcasting of History*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Ekron Z (2008) A critical and functional analysis of the mirror metaphor with reference to the media's responsibility towards society. *Global Media Journal-African Edition* 2(1): 80–87.
- John Eldridge (Ed.) *Getting the Message: News, Truth and Power* (Routledge, 1993)
- John Eldridge (Ed.) *News Content, Language and Visuals: Glasgow University Media Reader (Communication and Society)* (Paperback), Routledge, 1995.
- Entman, R. M. (1989) *Democracy without citizens: Media and the decay of American politics*. Oxford University Press on Demand.
- Entman, R. M. (1993) 'Framing: Toward clarification of a fractured paradigm', *Journal of Communication* 43 (4): 51 – 58.
- Focus (2013) Analýza předvolebního vysílání – parlamentní volby.
- Focus (2014) Analýza předvolebního vysílání – volby do EP.
- Focus (2015) Analýza předvolebního vysílání – volby do obecních zastupitelstev a do senátu.
- Focus (2016) Mediální reprezentace ukrajinské krize - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo v období od 1. 1. do 30. 10. 2015.

- Focus (2017) Analýza vysílání ČRo k senátním a krajským volbám 2016 - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů ČRo věnovaných senátním a krajským volbám 2016.
- Foster, S. (2010) *Political communication*. Edinburg University Press. 72
- Freedman P and Goldstein K (1999) Measuring media exposure and the effects of negative campaign ads. *American Journal of Political Science* 43(4):1189–1208.
- James J. Gibson: *The ecological approach to visual perception*. Boston: Houghton Mifflin, 1979,
- Gitlin, T. (2003) *The Whole World is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, E. (1974) *Frame analysis*. Lebanon, NH: University Press of New England.
- Graber, D. A. (1984) *Processing the News: How People Tame the Information Tide*. New York: Longman.
- Groeling T (2013) Media bias by the numbers: challenges and opportunities in the empirical study of partisan news. *Annual Review of Political Science* 16: 129–151.
- Haug, M., Koppang, H. & Svennevig, J. (2010) 'Moderator Bias in Television Coverage of an Election Campaign with no Political Advertising', *Nordicom Review* 31 (2): 79-94.
- Horwitz RB (2005) On media concentration and the diversity question. *The Information Society* 21(3): 181–204.
- Hutchby, I. (2006) *Media Talk: Conversation Analysis and the Study of Broadcasting*. Glasgow: Open University Press.
- Isotalus, P. (2001) 'Presidential Campaigning in Finland', *World Communication*, 30(2): 5-23.
- Isotalus, P. (2009) 'Agreement and Disagreement in Focus: A Cultural Perspective on Televised Election debates', in R. Wilkins & P. Isotalus (Eds.) *Speech Culture in Finland*, (pp.191-208). Lanham, LD: University Press of America.
- Isotalus, P. & Aarnio, E. (2006) 'A Model of Televised Election Discussion: The Finnish Multi-party System Perspective', *Javnost-The Public* 13: 61-71.
- Iyengar, S., Kinder, D. R. (2010) *News that matters: television and American opinion* Chicago: University of Chicago Press.
- Kahneman, D., Tversky, A. (1984) 'Choice, values, and frames', *American Psychologist*, 39: 341 – 350.
- Karppinen K (2013) *Rethinking Media Pluralism*. New York: Fordham University Press.
- Karppinen K (2007) Making a difference to media pluralism: a critique of the pluralistic consensus in European media policy. In: Cammaerts B and Carpentier N (eds) *Reclaiming the Media: Communication Rights and Democratic Media Roles*. Bristol: Intellect Books, pp. 9–30.
- Krippendorff, K. (2004) *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Los Angeles, London: Sage.
- Kronick, J. C. (1997) 'Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat.' *Sociologický časopis* 33(1): 57-67.
- Lee, C. & Benoit, W.L. (2005) 'A Functional Analysis of the 2002 Korea Presidential Debates', *Asian Journal of Communication*, 15: 115-132.
- Lengauer, Guenther & Esser, Frank & Berganza, Rosa. (2012). Negativity in political news: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*. 13. 179-202.
- Levinson, S. C. (1983) *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Manheim, J.B. & Albritton, R.B. (1984) 'Changing National Images: International Public Relations and Media Agenda Setting', *The American Political Science Review*, 78 (3): 641-657.
- Matthes, J., Kohring, M. (2008) 'The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity', *Journal of Communication* 58 (2): 258 – 279.
- McKinney, M.S. & Carlin, D. B. (2004) 'Political Campaign Debates', in L.L. Kaid (Ed.) *Handbook of Political Communication Research* (pp. 203-234). Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Mooi, E., Sarstedt, M. (2011) 'Cluster Analysis', in *A Concise Guide to Market Research. The Process, Data, and Methods Using IBM SPSS Statistics* (pp. 237 – 284). Berlin, Heidelberg: Springer 73.
- Berlin Heidelberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.springerlink.com/index/10.1007/978-3-642-12541-6>.
- Neuendorf, K. A. (2009) Reliability for content analysis. In A. B. Jordan, D. Kunkel, J. Manganello & M. Fishbein (Eds.) *Media messages and public health: A decisions approach to content analysis* (pp. 67-87). New York: Routledge.
- Neuendorf, K. A. (2002) *The Content Analysis Guidebook*. Thousand Oaks: Sage.
- Neuendorf, K. A., & Skalski, P. D. (2009) Quantitative content analysis and the measurement of collective identity. In R. Abdelal, Y. M. Herrera, A. I. Johnston & R. McDermott (Eds.), *Measuring identity: A guide for social scientists* (pp. 203-236). Cambridge: Cambridge University Press.
- Greg Philo (Ed.) *Industry, Economy, War and Politics: Glasgow University Media Reader: 2 (Communication and Society)* (Paperback), Routledge, 1995.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D. N. Hopmann, C. Jalali, R. Berganza, G.U.H. Seeber, J. Volek, B. Dobek, J. Mykkänen, M. Maier, B. Marinella & A. Seceleanu (2012) 'Sourcing the News: Comparing Source Use and Media Framing of the 2009 EP Elections', *Journal of Political Marketing*, 17 (2): 1-23.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D.N. Hopmann, M. Maier, R. Berganza, J. Volek, B. Dobek-Ostrowska, J. Mykkänen, A. F. Roncarolo (2011) The Mediatization And Framing Of European Parliamentary Elections Campaigns. In M. Maier, J. Strömbäck & L. Kaid (Eds.), *Political Communication In European Parliamentary Elections* (pp. 161-175). England/USA: Ashgate Publishing Limited.
- STRÖMBÄCK, Jesper, Ralph NEGRINE, David Nicolas HOPMANN, Michaela MAIER, Rosa BERGANZA, Jaromír VOLEK, Bogusława DOBEK-OSTROWSKA, Juri MYKKÄNEN a Franca RONCAROLO. The Mediatization and Framing of European Parliamentary Elections Campaigns. In Michaela Maier, Jesper Strömbäck and Linda Kaid (eds). *Political Communication in European Parliamentary Elections*. I. England/USA: Ashgate Publishing Limited, 2011. s. 161-175, 14 s.
- Tan, P.-N., M. Steinbach, V. Kumar (2006) Cluster Analysis: Basic Concepts and Algorithms. In *Introduction to data mining*. Boston, MA: Addison-Wesley. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://wwwusers.cs.umn.edu/~kumar/dmbook/ch8.pdf>.
- URBÁNIKOVÁ, Marína a Jaromír VOLEK. Prezidentské volby ve vysílání ČRo 1 Analýza objektivita a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo 1 Radiožurnál mezi 15.12. 2012 a 26.1. 2013. Praha, Rada ČRo: Český rozhlas, Praha., 2013. 134 s

- Marína URBÁNIKOVÁ a Jaromír VOLEK: Between Europeanization and De-Europeanization. A Comparative Content Analysis of the EU Agenda in the Pre-election Czech Quality Press. In XXII World Congress of Political Science, Madrid, Spain. 2012.
- Van Gorp, B. (2005) 'Where is the Frame?: Victims and Intruders in the Belgian Press Coverage of the Asylum Issue', *European Journal of Communication* 20 (4): 484 – 507.
  - VOLEK, Jaromír a Marína URBÁNIKOVÁ. *Čeští novináři v komparativní perspektivě*. Praha: Academia, 2017. 386 s. Společnost, sv. 18. ISBN 978-80-200-2699-6.
  - Volek, J. (2013) 'Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce'. In: *Media a společnost*. Praha.
  - Volek, J. (2010) Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In *B. Dobek-Ostrowska, M. Głowacki, K. Jakubowicz, M. Sükösd (Eds.): Comparative Media Systems. European and Global Perspectives* (pp. 171-194). Budapest: Central European University Press.
  - Volek, J. (2000) Analýza diskusních pořadů pro RRTV ČR. Brno: FSS MU.
  - VOLEK, Jaromír. Mediální obraz ve volební kampani. Prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce. In *Média a společnost*. Praha: Fokoláre, Pontes., 2013. s. 5-18, 14 s.
  - VOLEK, Jaromír. Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In Bogusława Dobek-Ostrowska Michał Głowacki Karol Jakubowicz Miklós Sükösd: *Comparative Media Systems. European and Global Perspectives*. I. Budapest: Central European University Press, 2010. s. 171-194, 23 s.
  - VOLEK, Jaromír. Objektivita a vyváženost hlavních diskusních pořadů (V pravé poledne, Sedmička, Partie). In: *Zpráva o stavu vysílání a činnosti RRTV ČR*. Praha: Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, 2000. 22 s. Výroční zpráva RRTV.
  - Woods J (2007) Democracy and the press: a comparative analysis of pluralism in the international print media. *The Social Science Journal* 44(2): 213–230.
  - Vreese, C. H. De. (2005) 'News framing: Theory and typology', *Information Design Journal* 13 (1): 51 – 62.
  - Westerstahl, J. (1983) 'Objective News Reporting', *Communication research* 10 (3): 403-424.

Přijatá usnesení a shrnutí dalšího vývoje

Usnesení přijaté dne 10. března 2020 (zasedání Rady č. 5/2020):

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou zpravodajských a publicistických pořadů odvysílaných na programech NOVA a NOVA 2 provozovatele TV Nova s.r.o. v období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

Dle výsledků předložené analýzy byly zpravodajské i politicko-publicistické příspěvky na programech NOVA a NOVA 2 ve dnech před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019, tj. 23. 4. až 24. 5. 2019, odvysílány v souladu se zákonem č. 231/2001 Sb. Zkoumané příspěvky splňovaly kritéria vyváženosti a objektivity a ve svém celku nevedly k upřednostňování žádného kandidujícího subjektu, politické strany ani hnutí. Rada se s analýzou seznámila a vzhledem k jejím závěrům nepřistoupila k dalším právním krokům.